

VERSION 1.0

Screening for livmoderhalskræft

Din beskyttelse mod livmoderhalskræft

AMAGER OG HVIDOVRE HOSPITAL

Scan for more languages

En sygdom med få eller ingen symptomer

Livmoderhalskræft giver ofte ingen symptomer, før sygdommen er fremskreden. Det er en af grundene til, at den er så alvorlig. Til gengæld kan den forebygges, og screening er den bedste måde at beskytte sig på, uanset om man er HPV-vaccineret eller ej.

Hvad er HPV, og hvad har det med livmoderhalskræft at gøre?

Celleforandringer i livmoderhalsen skyldes i mere end 99 % af tilfældene en HPV-infektion, og livstidsrisikoen for at blive smittet med HPV anslås til omkring 80 % for danske kvinder. HPV er altså meget udbredt, og de fleste bliver aldrig syge af det.

I nogle tilfælde kan virus dog give celleforandringer, som med tiden kan udvikle sig til kræft. HPV kan ligge i dvale i kroppen i flere år, så en positiv prøve fortæller ikke, hvornår man er blevet smittet.

Sådan fungerer screeningen i Danmark

Screening er et landsdækkende tilbud til alle kvinder i alderen 23-64 år. Formålet er at finde og behandle forstadier til kræft, før de udvikler sig til sygdom. Screening for livmoderhalskræft er gratis for alle, der er bosiddende i Danmark.

I screeningsprogrammet sørger vi for, at du får en invitation med digital post med faste 5-års intervaller. Hvert svar på en screeningsprøve, som du modtager, indeholder en anbefaling til, hvad der skal ske videre.

Hvilken undersøgelse får jeg, og hvor ofte?

Hvilken undersøgelse du får, afhænger af din alder. Selve prøven kan enten tages hos din egen læge eller derhjemme med en HPV-hjemmetest.

Hos egen læge

Lægen tager en lille celleprøve fra livmoderhalsen med en blød børste. Undersøgelsen er hurtig, men nogle oplever den som ubehagelig. Er du nervøs, så sig det til lægen, som kan tage hensyn til det.

Med en HPV-hjemmetest

Modtager du en invitation til en HPV-hjemmetest, skal du gå på www.HPV-hjemmetest.dk og tilmelde dig. Du skal bruge den tast-selv-kode, der står på din invitation. Herefter sender vi et hjemmetestkit til dig med posten. Når du har taget prøven, sender du den kvit og frit tilbage til os.

For både prøver taget hos egen læge og HPV-hjemmetest kan du forvente et svar på www.sundhed.dk inden for 10 hverdage.

Herunder kan du se, hvilken undersøgelse du bliver tilbudt, og hvor ofte du bliver inviteret.

Alder	Sådan screenes du
23-29 år	Du undersøges for celleforandringer og ikke for HPV, fordi HPV-test i den aldersgruppe kan føre til unødige udredninger og behandling
30-59 år	Du får en HPV-baseret screening. HPV-testen er mere følsom, og derfor kan der gå længere tid mellem undersøgelserne. Du inviteres hvert femte år
60-64 år	Du inviteres til undersøgelse én gang. Er prøven negativ, udgår du af screeningsprogrammet

Hvad sker der, hvis prøven viser HPV eller celleforandringer?

Det betyder ikke, at du har kræft

- Den mere følsomme HPV-test betyder, at flere kvinder får besked om, at der er brug for yderligere undersøgelse, uden at de nødvendigvis udvikler celleforandringer, som skal behandles.

Viser en hjemmetest HPV, anbefales det at få taget en ny prøve hos egen læge. Er der fundet celleforandringer, vil du blive tilbudt kontrol eller henvisning til en gynækolog. Behandling af forstadier er som regel en lille og skånsom procedure.

Det kan give bekymring at få en ekstra indkaldelse, så tal gerne med din læge om, hvad svaret betyder.

Hvis du ikke reagerer på invitationen

Livmoderhalskræftscreeningen er et kræftforebyggende tilbud. Hvis du ikke reagerer, får du automatisk en ny invitation efter 3 måneder og endnu en 3 måneder senere. Du kan altid bestille tid hos din læge, også selvom du har ladet en invitation ligge.

Screening virker

Livstidsrisikoen for livmoderhalskræft var i 1960'erne omkring 3,5 % og er i dag omkring 1 %. Kvinder, der deltager regelmæssigt, nedsætter deres risiko for at udvikle livmoderhalskræft markant. I dag findes omkring halvdelen af tilfældene blandt kvinder, der ikke deltager regelmæssigt.

HPV-vaccinen er ikke nok alene

Siden 2009 har det været muligt at blive vaccineret mod HPV. Vaccinen beskytter mod nogle af de HPV typer, der kan give livmoderhalskræft, men ikke mod dem alle. Derfor er det vigtigt stadig at blive screenet, også selvom du er vaccineret.

Screening er ikke det samme som at have symptomer

Screening er til kvinder uden symptomer. Har du blødning uden for din menstruation, blødning efter samleje eller efter overgangsalderen, usædvanligt udflåd eller smerter i underlivet, skal du kontakte din læge med det samme og ikke vente på næste indkaldelse.

Vil du ikke indkaldes?

Deltagelse er frivillig. Du kan framelde dig via www.sundhed.dk og altid tilmelde dig igen ved at kontakte screeningssekretariatet i din region. Har du skiftet juridisk køn til mand, modtager du ikke automatisk en invitation, og du skal selv holde dig informeret.

Du kan læse mere hos Sundhedsstyrelsen, på www.sundhed.dk eller hos Kræftens Bekæmpelse.